

Stucwerk
Schilder- & Decoratiewerk
Houtwerk
Onderzoek & Advies

Rescura Nieuwsbrief 4

Printuitdraai van de 4^e digitale nieuwsbrief van
Rescura, Vakatelier voor Restauratie & Decoratie
Geef u op via onze site en u ontvangt hem voortaan per mail.

www.rescura.nl

Printversie nieuwsbrief nr. 4

Spectaculaire herplaatsing **muurschildering**

Na de **Dolf Henkes**-restauratie in de Kuip, is Rotterdam recent weer 'een Henkes' rijker. In het atrium van de **Hogeschool Rotterdam** (locatie Kralingse Zoom) wordt op 16 december door **burgemeester Opstelten** de compleet gerestaureerde '**Van 't Hoff-muurschildering**' uit Pernis aan de Hogeschool overgedragen. De wand heeft sinds de 50-er jaren de kantine van de **Caltex-raffinaderij** gesierd. Die raffinaderij is weg en dankzij medewerkers van **Nerefco** werd het **ICN** in de arm genomen en de muurschildering gered. Hij werd **in tweeën gezaagd** en op spectaculaire wijze naar de Hogeschool vervoerd. Hij was **zwaar vervuild**, flink beschadigd en deels overgeschilderd. Ook de in tweeën gezaagde delen moesten na restauratie weer één lijken. Rescura nam dit **precisiewerk** op zich. Met succes!

Meer over: **het transport ... surf naar de site >>**, **de restauratie ...** deze pagina volgt na de overhandiging van 16 december 2005.

Glorie uit de textieltijd **vervolmaken**

Voor een **particuliere opdrachtgever** restaureerde Rescura in **Tilburg** een statige directeurswoning. De woning staat op een plek waar eens de textielindustrie bloeide. Dankzij het **Rescura Silberling Concept** konden twee belangrijke **kamers zonder stucplafonds**, van passend stucwerk worden voorzien. Uit de Silberling-collectie met zijn talloze originele moedermallen, werd een 100% stijlzuiver en **passend plafondontwerp** samengesteld. Voor deze fraaie woning aan de Sint Jozefstraat werden de verschillende ornamentonderdelen eenmalig afgegoten en geplaatst.

Meer over Rescura **Silberling Concept ... surf naar de site >>**

Meer voorbeelden **Rescura voor Particulieren ... surf naar de site >>**

Toren van Vreeburg gerestaureerd

Op een Romeinse terp in **Wassenaar** heeft eeuwenlang een uitkijktoren gestaan. In de 18e eeuw werd deze helaas **afgebroken**. In de 19e eeuw **stond hij er echter weer**: als nieuw! Ter ere van een belangrijk huwelijk had men hem exact in stijl herbouwd. De huidige eigenaar (**ook een particulier**) gaf Rescura de eervolle opdracht de toren op te knappen. Het stucwerk werd gerestaureerd, metselwerk werd ingeboet en waar nodig vervangen. De buitenkant kreeg een **zoutbestendige pleisterlaag**. En tot slot werden de **gevels** met Keim Granital in kleur gezet. Een eervolle opdracht in samenwerking met Kees van Harmelen van **HVE Architecten**. Dankzij deze restauratie kan er weer vele jaren uitgekeken worden over het mooie, groene Wassenaarse landschap.

Meer voorbeelden **Rescura voor Particulieren ... surf naar de site >>**

Pand krijgt allure en ... Estlandse nationaliteit

Niet eerder schreven we er over, sinds een 10-tal jaren **ontwikkelt** Rescura **monumenten in eigen beheer**. Zeestraat 92 in **Den Haag** is zo'n pand. Toen het werd aangekocht, was het zwaar verwaarloosd. Het **goede nieuws** was echter dat in **geen 100 jaar** ook maar iets was vernield of 'opgeknapt'. Geen toevoegingen, geen 'modernisering', een maagdelijk oud pand. Het geheel werd in stijl opgeknapt. Bestaande historische onderdelen werden in stijl gerestaureerd. **De Kleurwinkel** verzorgde het totale kleurconcept, met historische afwerkingen en technieken. Nieuwsgierig? Informeer!

Het pand kreeg ook een bestemming-op-niveau: de **ambassade van Estland** zal er intrekken: Zeestraat 92 wordt Estoniaans grondgebied.

Restauratie oude Stadhuis Den Haag

Het oude Stadhuis van **Den Haag** ligt in **hartje centrum**. Vlakbij het Buitenhof, op de Groenmarkt achter de **Grote of St. Jacobs Kerk**. Het bestaat uit gebouwen in 16e en 18e eeuwse stijl met een mooie historische toren. Komend jaar zal Rescura hier een flinke **interieurrestauratie** uitvoeren. Het historische stucwerk uit de periode 1740-1750 wordt gerestaureerd, houtwerk wordt beschilderd (deels met houtimitaties), in de gangen wordt gemarmerd en op sommige plekken verguld. Verder zal de **zoutuitslag** van enkele muren worden weggehaald. Een prachtig werk in opdracht van **Koninklijke Woudenberg Ameide**.

'Restauratie-trein' weer op gang gekomen

Bekijken we 2005 door onze '**achteruitkijk-spiegel**', dan zien we na een haperende start, de '**restauratie-trein**' gelukkig weer **op snelheid** komen. Sinds de tweede helft van het jaar worden er in onze branche weer meer plannen gemaakt en restauraties aanbesteedt. Men gaat de toekomst weer **met energie** tegemoet. Terecht.

Wij wensen iedereen met een **hart-voor-cultureel-en-historisch-Nederland** toe dat die trend in 2006 flink door zal zetten. En verder hopen we dat u rond de feestdagen **qua inspiratie** en **nieuwe krachten** weer helemaal bij kunt tanken. *Op naar een dynamisch nieuw restauratiejaar!*

P.S. van **24 december tot 8 januari** is ons kantoor **gesloten**.

Hierna een artikel over plafondrestauraties en ons werk bij particulieren

Rescura voor particulieren

Schades, onderhoud, restauraties & reconstructies, kleur- & materiaaladvies

Naast de projecten voor organisaties en bedrijven werken we al jaren met evenveel plezier en aandacht voor particulieren. Hieronder voorbeelden van enkele projecten.

Aansluitend op de volgende pagina's veel info over plafondsches en de oorzaken ervan. Geïllustreerd met veel praktijkvoorbeelden die bij particuliere opdrachtgevers zijn uitgevoerd.

Voorbeeldprojecten

Op een Romeinse terp in Wassenaar heeft eeuwenlang een uitkijktoren gestaan. In de 18e eeuw werd deze helaas afgebroken. In de 19e eeuw stond hij er echter weer: als nieuw! Ter ere van een belangrijk huwelijk had men hem exact in dezelfde stijl herbouwd. De huidige eigenaar (een particulier) gaf Rescura de eervolle opdracht de toren geheel op te knappen. Het stucwerk werd gerestaureerd, metselwerk werd ingeboet en waar nodig vervangen. De buitenkant kreeg een zoutbestendige pleisterlaag. En tot slot werden de gevels met Keim Granital in kleur gezet. Een eervolle opdracht in samenwerking met Kees van Harmelen van HVE Architecten. Dankzij deze restauratie kan er weer vele jaren uitgekeken worden over het mooie, groene Wassenaaarse landschap.

Voor een particuliere opdrachtgever restaureerde Rescura in Tilburg een statige directeurswoning. De woning staat op een plek waar eens de textielindustrie bloeide. Dankzij het Rescura Silberling Concept konden twee belangrijke kamers zónder stucplafonds, van passend stucwerk worden voorzien. Uit de Silberling-collectie met 3 eeuwen aan originele moedermallen, werd een 100% stijlzuiver en passend plafondontwerp samengesteld. Voor deze fraaie woning aan de Sint Josephstraat werden de verschillende ornamentonderdelen eenmalig afgegoten en geplaatst.

Hierboven nog een upgrade van een bestaande woning. Deze keer in Amsterdam. De living van dit mooie appartement had een totaal onbewerkt en vlak plafond. Uit de Rescura Silberling-collectie zochten we een bijpassend plafond-in-stijl. De Silberling-collectie kent alle stijlen van vroeg Louis XIV tot laat Art Deco. Samen met onze klanten kiezen we het best bijpassende ontwerp. Dat doen we voor u, dat deden we voor vele anderen-met-gevoel-voor-leefkwaliteit, dat deden we voor leden van het koninklijk huis. Meer over het Rescura Silberling Concept vindt u op deze site via de link onderaan deze pagina.

Plafondschades en duurzaam herstel

In de loop der jaren heeft Rescura bij particulieren honderden schadegevallen hersteld. Bij plafonds ging het meestal om scheurvorming, om loslatende stuclagen, om uitvallende brokstukken, om beschadigde delen, om bladderende en verpoederde verf of om zoutkristallen op de ondergrond. Groot herstelwerk, klein herstelwerk. Die ervaring brengen we graag voor u in praktijk.

Vaak wordt Rescura ingeschakeld nadat schades eerst met lapmiddelen zijn gecamoufleerd. Delen worden achter doek weggevoerd, scheuren worden dichtgesmeerd, voorzetwanden voor slechte muren geplaatst, verlaagde plafonds weggetimmerd of er worden dikke, afsluitende verflagen op de plafonds gesmeerd, die scheuren en barsten moeten verhullen. Zonder het gewenste resultaat, want de schades melden zich na enige tijd weer. Meestal verergerd. Oude, bewerkte plafonds vragen namelijk om een ambachtelijke aanpak en om kennis van zaken.

Rescura maskeert niet, maar restaureert. Duurzaam. Eerst onderzoeken we de oorzaken áchter een schade. Die oorzaken pakken we aan en verhelpen ze voor de lange termijn en op historisch verantwoorde wijze. Daarna kan de historische schoonheid van de beschadigde delen met moderne ambachtelijkheid weer in oude luister worden hersteld.

Oorzaak nummer 1 bij schade is vocht. Overstromende wasmachines, lekkende dakgoten, beschadigd voegwerk en scheuren in buitenmuren, optrekkend grondwater, condensatie in te koude ruimtes, dat zijn de zaken waar meestal de problemen beginnen. Vocht tast stucwerk onomkeerbaar aan. Het beïnvloedt de samenstelling van het materiaal. Het zorgt voor roestvorming in de honderden kleine metalen ophangelementen en in de verankering. En ... het wisselend nat en droog worden van stuc- en houtwerk geeft te grote spanningsverschillen tussen de verschillende materialen onderling. Daardoor gaat het barsten en scheuren. Wat eens mooi was, kan door te veel vocht snel in verval raken.

Interieurschade door vocht wijst bijna altijd op problemen in de 'hardware' van een huis. Die kan op heel verschillende manieren ontstaan. Zo zijn huizen de laatste jaren vaak 'te dicht gemaakt'. Met de beste bedoelingen, maar met een negatief resultaat. Huizen moeten nu eenmaal kunnen ademen. Als het vocht niet weg kan 'zweet' het er aan de binnenzijde op de verkeerde manier uit (*eerste 2 foto's*). Verf gaat bladderen, muren en plafonddelen komen los te zitten en breken af. In andere gevallen krijgt 'het binnenhuis' juist te veel vocht van buiten. Dit probleem is natuurlijk iedereen bekend. Huizen raken lek, buitenmuren te poreus en zo kan er ongewenst te veel water binnendringen (*derde foto*). Vooraf moet dus eerst duidelijk zijn waar het teveel aan vocht precies vandaan komt. Die oorzaak moet aangepakt. Zo voorkom je onnodige reparaties, extra uitgaven en teleurstellingen.

Een voorbeeld van de zeer ernstige gevolgen voor fraaie muurschilderingen van een recent-te-waterticht-gemaakt-gebouw in Amsterdam, vindt u beschreven in [Onderzoek & Advies](#): [klik hier](#) (of surf naar de site, > naar projecten, > Onderzoek & Advies, > Amsterdam CS).

Oorzaak nummer 2 is corrosie. Bijna alle 19e-eeuwse plafonds 'hangen' aan een laag gebundeld riet (*zie de foto's hierboven*). Het riet is met metaaldraad omwonden en aan het rachelhout erboven vastgemaakt (*foto links*). Meestal met honderden spijkertjes. Het metaaldraad en de spijkertjes uit de vorige eeuw zijn gevoelig voor corrosie, ze kunnen doorroesten. Bij vervanging gebruiken we natuurlijk roestvrije hulpmaterialen. Als zo'n oud plafond-met -corrosie om een of andere reden vochtig wordt, wordt het stucwerk door het opgezogen water als snel veel zwaarder. Het gewicht van de stuclaag neemt toe, de verroeste aanhechtingen bezwijken, het plafond gaat op sommige punten zakken, en maakt op een gegeven moment een knik. Ziedaar de eerste plafondscheur. Zulke scheuren hebben altijd een verschil in hoogte aan beide zijden van de breuklijn.

Eén scheur in een plafond levert meestal nog geen gevaar. Door de verzakking komt de stuclaag echter aan steeds minder ophangpuntjes te hangen. Dit proces is onomkeerbaar en gaat verder door. Een grote schok, extra vocht of langdurige trillingen zorgen er uiteindelijk

voor dat stukken plafond - al dan niet met riet en al - naar beneden komen vallen (*foto rechts*). Een scheur 'even dichtsmere' heeft dus geen zin. Rescura stabiliseert plafonds daarom eerst, zodat ze niet meer kunnen bewegen, en dus niet verder verzakken. Daarna kunnen we de scheuren blijvend bijwerken en geheel onzichtbaar maken.

Oorzaak nummer 3 is te veel onderhoud. U leest het goed, te veel onderhoud. Maar al te vaak worden fraaie historische detailleringen weggesopt onder dikke verflagen, opgebracht met de bekende grote witkwast. Heel jammer, want gebeurt dit neerdere malen dan verdwijnen de scherpe, strakke lijnen en details soms geheel (*foto rechts*). De elastische eigenschappen van recente verfsoorten doen echter nog meer. Ze verhullen tijdelijk onderliggende problemen. Details van ornamenten en plafonddelen blijken bij onderzoek op de plek gehouden te worden door deze verflagen. In feite zouden ze anders al gevallen zijn. Vroeg of laat gaan deze lagen werken, barsten, scheuren en bladderen. Op *de foto* ziet u naast het dichtgesmeerde ornament ook in het verleden gedichte scheuren. Deze zijn door een verzakking ná het dichtsmere opnieuw zichtbaar geworden en dat ziet er erg lelijk uit.

Op de *foto links* barsten de verflagen door de spanningverschillen tussen oude kalklagen en nieuwere synthetische verflagen. Zulke plafonds worden eerst grondig door ons gereinigd en daarna met een speciale minerale laag duurzaam afgewerkt.

Oorzaak nummer 4 zijn veranderende drukspanningen in een plafond. Dergelijke drukveranderingen kunnen veroorzaakt worden door veranderingen in de zetting van een pand-als-geheel. Bijvoorbeeld door verzakking. Het plafond komt dan onder te grote druk te staan en gaat scheuren. Vaak komen er dan ook vochtproblemen bij: scheuren in buitenmuren en dak zorgen voor inwatering en dus voor vochtschades. Een dubbel probleem.

Het Amsterdamse plafond *hierboven* bleek niet meer trilling-proof. Trillingen bij werkzaamheden elders waren de druppel die de emmer deed overlopen. Het plafond raakte instabiel en kreeg tal van scheuren. Rescura fixeerde de losse delen en begon een hersteloperatie: de schade is blijvend onzichtbaar gemaakt. Op de *rechterfoto* ziet u al een deel van het resultaat. Beschadigde details van het stucwerk worden hier met vaardige handen exact nagevormd.

Lees verder op de volgende pagina.

Er wordt wat 'opgeknappt' in oude huizen: verlaagde plafonds aangebracht, nieuwe leidingen voor elektriciteit gelegd, water en gas, centrale verwarmingsbuizen aangebracht. Hier 2 voorbeelden van hoe dat fout kan gaan. Voorbeelden die laten zien hoe nonchalant - vooral eind vorige eeuw - soms met historische elementen wordt omgegaan. Twee voorbeelden ook, die nog te herstellen zijn. Dit soort historische 'misstappen' maken wij graag ongedaan. Panden-van-weleer krijgen daardoor hun allure, identiteit en stijl weer terug. Een belangrijke, blijvende meerwaarde voor hun bewoners.

Is een deel van het plafond naar beneden gekomen (of op andere manier verdwenen) dan lijkt een geornamenteerd stucplafond vaak voorgoed verleden tijd. Maar gelukkig is dat niet zo. Op deze pagina's het bewijs met vele voorbeelden. In de meeste gevallen zijn de ornamenten beschadigd en de sierlijsten gebroken. Rescura reconstrueert deze verdwenen delen aan de hand van de resterende vormen op het plafond zelf. Van stukken die nog in takt zijn, maken we professionele afdrucken. Die worden gebruikt als gietmal voor de ontbrekende delen. Ook worden in veel gevallen de stucvormen door ervaren meester-succadoors vrij met de hand, direct op het plafond, nagevormd. Een mooi restauratieresultaat van een rijk gedecoreerd plafond ziet u op de *rechterfoto*.

Voordat het stucwerk wordt hersteld, zorgt Rescura ervoor dat alle loszittende delen duurzaam worden vastgezet aan de dragende plafondconstructie. Een dergelijke fixatie voorkomt dat er elders nog stukken kunnen verzakken. Terugkerende scheuren behoren daarna tot het verleden.

Hierboven geen schadegeval maar een upgrade. U zag het plaatje al op een eerdere pagina. De living van een mooi appartement in Amsterdam met een totaal onbewerkt en vlak plafond, kreeg dankzij de Silberling-collectie een plafond-in-stijl.

Ook bij herstelwerkzaamheden maken we gebruik van de Silberling-collectie. Soms zijn de ornamenten van de plafonds uit de beroemde Silberling-collectie afkomstig. Deze collectie met 3 eeuwen aan originele stucmallen is in het bezit van Rescura. Het is een verrassing om vanuit oude foto's te ontdekken dat plafonds afkomstig zijn uit deze unieke verzameling. In zulke gevallen kunnen we een 100% zuivere en nog completere reconstructie uitvoeren. Met ornamentstukken die zijn gemaakt vanaf de originele moedermallen uit dit historische archief.

>> **Meer info over Silberling op onze site:**
www.rescura.nl en klik op de speciale Silberling-knop rechts boven.

Rescura in het kort

Rescura is een Vakatelier voor Restauratie & Decoratie. Stucwerk, schilder- & decoratiewerk, en houtwerk: Rescura is een topuitvoerder en -adviseur op deze gebieden. Het bedrijf werkt met bevoegen vakspecialisten en heeft een indrukwekkende staat van dienst. In het grote én het kleine werk.

Praktijkvoorbeelden zeggen meer dan 1000 woorden. Lees over onze projecten op de site ... en schrijf u daar gelijk in voor onze @-nieuwsbriefservice. U ontvangt dan regelmatig nieuwe projectbeschrijvingen.

Rescura in de praktijk

Projecten Concertgebouw, Amsterdam
Sint Gerlachuskerk, Houthem
Spoorwegmuseum, Utrecht
Tuschinski Theater, Amsterdam
Rijksmuseum, Amsterdam
Oude kerk, Delft
Centraal Station, Amsterdam
Gemeente Museum, Den Haag
St. Franciscus Xaverius, Amsterdam
Grote kerk, Dordrecht
Passage, Den Haag
Waterschapskerk, Leimuiden
Onze Lieve Vrouwekerk, Den Haag
Projecten Keizersgracht, Amsterdam
Museum Simon van Gijn, Dordrecht
Danssalon Felix Meritus, Amsterdam
Regentenkamer, Den Haag
Huis Edenburg, Vlissingen
Hoge Raad, Den Haag
Maagdenhuis, Amsterdam
Tweede Kamer, Den Haag
Kasteel Duivenvoorde, Voorschoten
Avenue Concordia, Rotterdam
Algemene begraafplaats, Den Haag

Teatro Solis, Montevideo, Uruguay
Gereformeerde kerk, Rijsoord
Slot Ammelshain, Leipzig
Sint Martinuskerk, Beek
Onze Lieve Vrouw Ter Kappelle kerk,
Brussel
Pesthuis, Leiden
Pulchri Studio, Den Haag
Voorstraat, Brielle
Oosteinde, Delft
Kantongerecht, Tiel
Landhuis Eikenhorst, Wassenaar
Sint Bavokerk, Haarlem
Oude Raadhuis, Middelharnis
Simon Levelt, Amsterdam
Rapenburg, Leiden
Wijnstraat, Dordrecht
Marinebasis, Amsterdam
Vredespaleis, Den Haag
Centraal Museum, Utrecht
Regentesselaan, Apeldoorn
Regentenkamer, Haarlem
enz. enz.

Meer info

Hoofdvestiging

Anna Paulownastraat 56A
2518 BG Den Haag
tel: 070 - 362 15 55
fax: 070- 364 02 01
e-mail: info@rescura.nl

Vestiging Amsterdam

Reguliersgracht 63. 1017 LL Amsterdam
tel: 020 - 623 90 04

Stucwerk
Schilder- & Decoratiewerk
Houtwerk
Onderzoek & Advies

www.rescura.nl